

จดหมายข่าว

กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ยาขับเหล็กที่ใช้ในโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย

ภาวะเหล็กเกิน เป็นปัญหาสำคัญในผู้ป่วยโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ภาวะเหล็กเกินนี้อาจเกิดจากการดูดซึมธาตุเหล็กเพิ่มขึ้นในผู้ป่วยซึ่งมีภาวะซีดเรื้อรัง และจากธาตุเหล็กที่ได้รับจากเลือด ผู้ป่วยที่ได้รับเลือดอย่างสม่ำเสมอจะมีธาตุเหล็กเกิน ทั้งนี้ภาวะเหล็กเกินจะมีผลเสียต่ออวัยวะภายในต่างๆ ได้แก่ตับ หัวใจตับอ่อน และต่อมไร้ท่อ

ปริมาณของธาตุเหล็กในร่างกาย สามารถตรวจสอบโดยการตรวจเลือดหาระดับซีรัมเฟอไรติน (Serum ferritin) ภาวะเหล็กเกินเมื่อระดับเฟอไรตินสูงกว่า 1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร

การให้ยาขับธาตุเหล็ก (Iron chelator) มีข้อบ่งใช้คือ ระดับซีรัมเฟอไรติน สูงกว่า 1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร หรือระดับธาตุเหล็กในตับสูงกว่า 3 เท่าของค่าปกติและในผู้ป่วยที่ได้รับเลือดเป็นประจำ 10 - 20 ลูก/ปี หรือเป็นเวลานานมากกว่า 1 ปี รวมถึงผู้ที่ได้ PRC (Packed red cell) มาแล้วประมาณ 15 ครั้ง การพิจารณาเลือกให้ยาขับเหล็กขึ้นกับความสามารถในการขับเหล็กของยา ค่าครึ่งชีวิตของยา วิธีการบริหารยา ฤทธิ์ไม่พึงประสงค์จากยา อายุของผู้ป่วย ระดับธาตุเหล็กในเลือด ปริมาณธาตุเหล็กในตับและหัวใจ ชนิดของโรคโลหิตจาง โรคแทรกซ้อนของผู้ป่วย ประวัติการเกิดผลข้างเคียงจากการใช้ยา และราคา ยาขับธาตุเหล็กที่มีใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ ยาฉีด Deferoxamine ยารับประทานมี 2 ชนิด คือ Deferiprone และ Deferasirox ซึ่งมี รายละเอียดดังตาราง

คุณสมบัติ	Deferoxamine	Deferiprone		Deferasirox
ชนิดผลิตภัณฑ์	ยาฉีด	ยาน้ำ	ยาเม็ด	ยาเม็ด
ความแรง	500 mg/7.5 ml	100 mg/ml	500 mg/tablet	250 mg/tablet
ขนาดยา (mg/kg/day)	20 - 40	50 - 100		20 - 30
การจับของยา : ธาตุเหล็ก	1 : 1	3 : 1		2 : 1
การบริหารยา	ฉีดใต้ผิวหนัง (8 - 12 ชั่วโมง, 5 วัน/สัปดาห์)	รับประทาน (วันละ 3 - 4 ครั้ง)		รับประทาน (วันละ 1 ครั้ง)
ครึ่งชีวิตของยา	20 - 30 นาที	3 - 4 ชั่วโมง		12 - 16 ชั่วโมง
การขับถ่ายธาตุเหล็ก	ปัสสาวะ และอุจจาระ	ปัสสาวะ		อุจจาระ
ผลข้างเคียง	- ผื่น บวมตำแหน่งที่ฉีดยา - มีผลต่อตาและการได้ยิน - กดการเจริญเติบโต	- คลื่นไส้ อาเจียน - ปวดข้อ - เม็ดเลือดขาวต่ำ - ระดับเอนไซม์ตับเพิ่มขึ้น - ปวดท้อง		- คลื่นไส้ อาเจียน - ผื่น - ปวดท้อง - ระดับเอนไซม์ตับเพิ่มขึ้น - การทำงานของไตเปลี่ยนแปลง - ตาพร่า
ผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่าย	Desferal	- Ferriprox - GPO-L-ONE*	- Ferriprox - GPO-L-ONE* - Kelfer	Exjade
อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ	✓	×	✓	×

* GPO-L-ONE ทั้งชนิดยาเม็ดและยาน้ำ ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรม (อก.)

เอกสารอ้างอิง : แนวทางการวินิจฉัยและการรักษาโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย มูลนิธิโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียแห่งประเทศไทย

